

Số: 06/2022/QĐST-VDS

Lý Nhân, ngày 23 tháng 9 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LÝ NHÂN, TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Quốc Huy.

Thư ký phiên họp: Ông Trần Duy Thường - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Đức Anh - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 9 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2022/TLST-VDS ngày 22 tháng 4 năm 2022, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2022/QĐST-VDS ngày 09 tháng 9 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Cao Thị Nh, sinh năm 1955; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Cao Thị Hồng Nh, sinh năm 1980; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam.

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Cao Thị Nh, sinh năm 1955 là mẹ đẻ của chị Cao Thị Hồng Nh; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam.

Phiên họp có mặt: Bà Nh; chị Nh vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 19/4/2022, bản tự khai của người yêu cầu, các tài liệu trong hồ sơ giải quyết việc dân sự và ý kiến của đương sự tại phiên họp như sau:

Chị Cao Thị Hồng Nh là con thứ 2, trong gia đình bà Cao Thị Nh có 5 người con. Lúc mang thai chị Nh, bà Nh thường xuyên bị ốm đau và rất yếu, thai chưa được 09 tháng thì sinh và phải can thiệp bằng Foocxep. Khi còn bé chị

Nh thường xuyên ốm đau, lúc hơn 02 tuổi bị viêm não, sốt cao co giật, phải đi cấp cứu tại Bệnh viện đa khoa tỉnh, sau đó chuyển Bệnh viện Nhi Trung ương, từ đó để lại di chứng chậm phát triển so với những đứa trẻ sinh cùng trang lứa, chị Nh còn bị điếc cả 02 tai, nói ngọng không rõ tiếng, lúc gần 06 tuổi mới biết đi, lúc 08 tuổi gia đình cho đi học nhưng chị Nh không có khả năng tiếp thu những kiến thức đơn giản nhất của nhà trường, không nhận được mặt chữ, không biết cộng trừ đơn giản, phải nghỉ học ở nhà, lớn lên khả năng lao động rất kém, hầu như không biết làm việc gì, kể cả những việc lật vật chân tay đơn giản nhất cũng phải có người thân hỗ trợ mới làm được. Việc ăn uống, tự chăm sóc bản thân cũng phải có người nhắc, hỗ trợ mới làm được. Đi chơi không biết lối về, gia đình phải đi tìm về, không biết tiêu tiền, không biết xem đồng hồ. Từ năm 2001, chị Nh còn có những đợt bị rối loạn giấc ngủ, kèm theo rối loạn tâm thần, hay quậy phá, khóc lóc, chửi bới lung tung, xé bỏ quần áo, đi lang thang, đốt chần màn, đánh trẻ con hàng xóm. Gia đình đã đưa chị Nh điều trị tại Trạm y tế xã Bắc Lý, bệnh lúc tăng, lúc giảm. Đến đầu tháng 11/2010 gia đình thấy chị Nh có biểu hiện bệnh nặng lên, ít ngủ, tính nết trở lên thất thường, quậy phá nhiều nên ngày 09/11/2010 gia đình đưa chị Nh đi khám và điều trị tại Bệnh viện Tâm thần tỉnh Hà Nam. Bệnh viện kết luận chị Nh bị rối loạn tâm thần trên người bệnh chậm phát triển tâm thần (F71). Ngày 15/11/2010 bệnh viện cho xuất viện về nhà, hàng tháng gia đình bà Nh vẫn nhờ bệnh viện gửi thuốc về để điều trị tại nhà.

Năm 2002, chị Nh có đăng ký kết hôn với anh Nguyễn Văn V, sinh năm 1978; địa chỉ: Thôn Tr, xã Trần H, huyện L, tỉnh Hà Nam. Chị Nh và anh V đã sinh được với nhau 03 người con chung, nhưng quá trình chung sống vợ chồng xảy ra nhiều va chạm, mâu thuẫn. Anh V thường hay có những hành vi bạo hành gia đình làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe và tinh thần của chị Nh, làm bệnh tâm thần của chị Nh bị tái phát. Vì vậy để có điều kiện cho chị Nh làm thủ tục ly hôn với anh V, bà Cao Thị Nh yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Cao Thị Hồng Nh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà là người giám hộ cho chị Nh theo quy định của pháp luật.

Hiện tại chị Nh đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội dành cho người tâm thần mãn tính, mức hưởng 540.000 đồng/tháng.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 215/KLGD ngày 26/8/2022 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương đã kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Cao Thị Hồng Nh bị bệnh Chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”*.

Tại phiên họp:

Bà Cao Thị Nh đề nghị Toà án tuyên bố chị Cao Thị Hồng Nh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà là người giám hộ cho chị Nh theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân trình bày quan điểm như sau: Về tố tụng, việc giải quyết việc dân sự của Toà án đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật; đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của bà Cao Thị Nh, tuyên bố chị Cao Thị Hồng Nh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chỉ định bà Cao Thị Nh là người giám hộ cho chị Nh; xác định quyền và nghĩa vụ của bà Nh đối với chị Nh theo quy định của pháp luật. Về chi phí giám định không đặt ra giải quyết. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự bà Nh là người cao tuổi nên đề nghị miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Cao Thị Nh yêu cầu Toà án tuyên bố con gái của bà là chị Cao Thị Hồng Nh, sinh năm 1980; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà là người giám hộ cho chị Cao Thị Hồng Nh. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của bà Cao Thị Nh: Ý kiến của bà Nh phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 215/KLGĐ ngày 26/8/2022 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương và các tài liệu trong hồ sơ vụ việc, đủ cơ sở kết luận: Chị Cao Thị Hồng Nh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Bà Cao Thị Nh là mẹ đẻ của chị Nh, có đủ điều kiện là người giám hộ theo quy định tại Điều 53 và Điều 54 Bộ luật dân sự; bà Nh có các quyền, nghĩa vụ quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự nên Toà án chỉ định bà Cao Thị Nh là người giám hộ cho chị Cao Thị Hồng Nh.

[3] Về chi phí giám định: Người yêu cầu là bà Cao Thị Nh đã nộp toàn bộ chi phí giám định pháp y tâm thần đối với chị Nh và không yêu cầu Toà án giải quyết đối với khoản chi phí này nên không đặt ra giải quyết.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Cao Thị Nh là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên được miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm. Bà Nh được trả lại toàn bộ số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật dân sự.

Áp dụng Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; khoản 2 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là bà Cao Thị Nh.

1. Tuyên bố: Chị Cao Thị Hồng Nh, sinh năm 1980; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Cao Thị Nh, sinh năm 1955; địa chỉ: Thôn N, xã B, huyện L, tỉnh Hà Nam là người giám hộ cho chị Cao Thị Hồng Nh.

- Người giám hộ có quyền:

a) Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

b) Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

c) Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

- Người giám hộ có nghĩa vụ:

a) Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

b) Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

c) Quản lý tài sản của người được giám hộ;

d) Bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm cho bà Cao Thị Nh. Trả lại cho bà Nh số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 (*Ba trăm nghìn*) đồng đã nộp tại biên lai số AA/2021/0001103 ngày 21/4/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam.

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo

trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Nam có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND huyện Lý Nhân;
- Chi cục THADS huyện Lý Nhân;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (NCQLNVLQ);
- Người đại diện hợp pháp của NCQLNVLQ;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ**

Đỗ Quốc Huy